

Munkás esztendőn vannak túl

Helytörténeti értékeket mutat meg a gyergyószentmiklósi múzeum

● Májusban költözött vissza a gyergyószentmiklósi Tarisznás Márton Múzeum a korszerűen felújított épületébe, azóta pedig négy tárlatot láthattak itt a látogatók. Jövőre különleges helytörténeti kiállítást terveznek, a Vákár család hagyatéka révén mutatják meg a múlt század elejének Gyergyószentmiklósán létezett polgári világot.

GERGELY IMRE

A Tarisznás Márton Múzeum több évig nem fogadhatott látogatókat a főépületének felújítása miatt. Ez idő alatt a birtokukban lévő tárgyak konzerválásán, rendszerezésén dolgoztak. Ez folyamatosan zajlik, és még eltart egy ideig, hiszen 33 ezer tárgyról van szó, melyeknek kevesebb mint felével sikerült ezt elvégezni. Az egykori szülészeti épületében működő raktár tárolókapacitását szeretnék bővíteni, hiszen az volna igazán jó, ha minden múzeumi tárgy egy helyen lenne őrizve – mutatott rá Ferencz-Mátéfi Kriszta igazgató.

Idén nem volt könnyű kiállításokat szervezni, hiszen a többéves szünet miatt kimaradtak az utaztat-

ható kiállítások körforgásából, de a jövő évre nézve nagyjából összeállt a tevékenységi tervük. Elindítanák, rendszeressé tennék a gyerekfoglalkozásokat, és olyan kiállításokat szeretnének, amelyek többféle érdeklődési kör számára lehetnek vonzóak. Jelenleg a gróf Bethlen Anikó néprajzi gyűjteményének textil-áiból és viseletdarabjaiból kialakított tárlatot lehet megtekinteni.

A főépület korszerűsítése után a másik szárny rendbetételén is dolgoznak, hogy méltó helyen legyen újra látható például a különleges ásványgyűjtemény is. Tervben van a korábban nagy sikerrel zajlott esztafesztyál újbóli megrendezése

is – ez viszont már attól függ, lesz-e erre anyagi fedezetük.

A Vákár család és az egykori gyergyói polgári világ

Idén több helytörténeti értékű dokumentummal gazdagodott a múzeum, melyeket a Budapesten élő Vákár Tibortól kapott az intézmény. A városnapok során mutatták be a legfrissebb kiadványukat, amely Vákár P. Arthur írásait tartalmazza Örmény visszaemlékezések és anekdoták címmel. A könyv egyik szerkesztője, Szócs Levente kifejtette, hogy az örmény családok voltak azok, akik valójában városá-

fejlesztették Gyergyószentmiklóst. A 20. század elején pedig Vákár P. Arthur egy ikonikus személyisége volt az akkori polgári életnek. „A könyv szerkesztése közben, látva azt, hogy milyen élet zajlott akkor itt, felmerült bennem a gondolat, hogy mi lett volna, ha... Például hogyan fejlődött volna, hogy alakult volna a város élete, ha nem jön a világháború és Trianon.”

Vákár P. Arthur köztársasági lapkiadó a helyi képviselő-testület tagjaként tevékenyen részt vett a város életében, 1904-ben megalapította a Csík-vármegye nevű ellenzéki politikai hetilapot, melynek főszerkesztője és a helyi Kossuth Nyomda tulajdo-

nosa volt 1918-ig. 1908-tól írásaival jelentősen hozzájárult Gyergyószentmiklós várossá válásához és gazdasági fejlődéséhez. 1918 után száműzték, el kellett hagynia szülőföldjét. Nagyon keveset tud a gyergyói ember róla vagy a fiáról, id. Vákár Tiborról, aki Budapest főépítésze volt. A család birtokában különleges értékű dokumentumok, tárgyak maradtak meg, amelyeket ma az unoka, Vákár Tibor őriz.

Vákár P. Arthur az Örmény visszaemlékezések és anekdoták írását 1951-ben kezdi. Általa betekintést nyerhetünk a gyergyószentmiklósi polgári életbe, a városiasodás nehézségeibe, az örmény-szekély együttélés sajátosságaiba, abba a környezetbe, melyet így jellemez: „Gyergyószentmiklós a múltban, egészen a világháborúk kitöréséig, amikor is örménysége kitelepülés és menekülés folytán megtizedelődött, kis Budapest, kis Párizs volt”. A gyergyószentmiklósi polgárosodás és városiasodás kezdeteit gyermekkori emlékeiből idézi, felnőttként annak tevékeny résztvevője és alakítója volt. A könyv komoly formában, de vidám történeteket is elmesélve ad ízelítőt a kor gyergyószentmiklósi örmény polgári világából. A szintén most elkészült 2023-as múzeumi falinaptár is a Vákár-hagyatékából mutat be fényképeket. Mindez kedvcsináló ahhoz a várostörténeti kiállításához, amit a jövő évben szeretnének létrehozni.

A főépület korszerűsítése után a másik szárny rendbetételén is dolgoznak

FOTÓ: GERGELY IMRE

múzeum

Ismét iráni drónokkal támadták Kijevet

● Robbanásokat jelentettek Kijevből tegnap virradóra, Vitalij Klicsko polgármester a Telegramon azt közölte, az ukrán légvédelem az orosz légierő 10 iráni gyártmányú drónját semmisítette meg Kijev és környéke fölött. Hozzátette, hogy a helyszínrre mentőalakulatokat küldtek.

BALOGH LEVENTE

Az ukrán elnöki hivatal egyik tanácsadója, Kirilo Timosenko ugyancsak a Telegramon azt mondta, a robbanások megrongáltak két épületet a kerületben, ahol egyébként több kormányépület is található, valamint károk keletkeztek a Kijev mellett fekvő Visnyeve egyik lakóépületében is. Áldozatokról nem érkezett hír. Olekszij Kuleba, Kijev megye kormányzója a helyi sajtónak

nyilatkozva számolt be arról, hogy az orosz erők által bevetett Sahíd drónok többségét az ukrán légvédelem a főváros és térsége fölött megsemmisítette. Kijev már korábban is azt hangoztatta, hogy Oroszország Irántól vásárolt drónokkal is támadásokat intéz erőművek és polgári infrastruktúra ellen.

Nincs napirendben a tűzszünet

Eközben Dmitrij Peszkov, a Kreml szóvivője arról beszélt: senki sem tett javaslatot ukrainai tűzszünetre, a téma nincs napirenden. Peszkov nem kívánta kommentálni azokat a sajtó-

értesüléseket, amelyek szerint Washington Patriot rakétavédelmi rendszereket szállíthat Kijevnek. „Ezek mind médiajelentések. A médiajelentések megbízhatatlanok manapság,

ezért várjuk, hogy valamilyen hivatalos értesülés jelenjen meg” – nyilatkozott a szóvivő. Mint mondta, a Kremlben egyetértés van abban, hogy ezek a rendszerek azonnal legitím

célpontokká válnának az orosz fegyveres erők számára. Közölte, hogy az államfő még az év vége előtt találkozhat az új orosz régiók – az Ukrajnától elcsatolt területek – vezetőivel.

Új törvény a nemzeti kisebbségekről

Az ukrán parlament új törvényt fogadott el kedden a nemzeti kisebbségekről, hatályon kívül helyezve a korábbi. A nemzeti kisebbségekről (közösségekről) szóló törvényjavaslatot 324 képviselő támogatta. Az elfogadásához legalább 226 szavazatra volt szükség. A törvény elfogadása az egyik feltétele annak, hogy Ukrajna megkezdhesse a tárgyalásokat az Európai Unióhoz való csatlakozásáról. Az előterjesztés rögzíti a „nemzeti kisebbségek (közösségek)” fogalmát, a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogait és kötelezettségeit, képviselőinek jogait és azok érvényesítését szolgáló állami politika sajátosságait, valamint a központi végrehajtó szerv hatásköreit a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek védelme

terén. A törvény ötödik cikkelye garantálja Ukrajna állampolgárainak az alkotmányban meghatározott társadalmi, gazdasági, kulturális és nyelvi jogokat, illetve szabadságjogokat, tekintet nélkül arra, hogy milyen etnikai származásúak, nemzeti kisebbségekhez tartoznak, vagy sem. A hírhírnökség tájékoztatása szerint a törvény alapján a nemzeti kisebbséghez tartozó személyt megilleti az önazonossághoz, az egyesülési és békés gyülekezési szabadsághoz, a nézet-, a meggyőződés-, a gondolat-, a beszéd-, a lelkiismeret- és a vallásszabadsághoz való jog, valamint részt vehet a politikai, gazdasági és társadalmi életben. Joga van a nemzetiségi nyelvhasználatra, a közösség kulturális identitásának megőrzésére.